

Saksnr.: 2016/14014
Løpenr.: 6338/2017
Klassering: A40
Saksbehandler: Therese Kastet

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Opplæringskomiteen	07.02.2017	

Høringsuttalelse. Forslag til endringer i friskoleloven, voksenopplæringsloven og folkehøyskoleloven.

Vedlegg

Høringsnotat

Bakgrunn for saken

Kunnskapsdepartementet har sendt på høring forslag til endringer i friskoleloven, voksenopplæringsloven og folkehøyskoleloven. Høringsnotatet inneholder forslag om:

1. Dekning av utgifter til spesialundervisning i friskoler
2. Tilsyn med kommunenes og fylkeskommunenes plikter etter friskoleloven
3. Lovfesting av krav om en ikke-kommersiell formålsbestemmelse i friskolenes vedtekter
4. Innføring av hjemmel til å pålegge friskolene meldeplikt ved salg, fusjon, fisjon, og nedleggelse
5. Innføring av hjemmel til å begrense andelen utenlandske elever ved skoler godkjent etter voksenopplæringsloven kapittel 4
6. Innføring av hjemmel til å fastsette maksimalt elevtall på eksisterende godkjenninger etter voksenopplæringsloven kapittel 4
7. Andre endringer i voksenopplæringsloven kapittel 4
8. Innføring av en bestemmelse i folkehøyskoleloven om at alle offentlige tilskudd og elevbetaling skal komme elevene til gode
9. Reaksjonsformer ved brudd på folkehøyskoleloven mv.

Høringsfristen er 11. januar 2017. Høringsuttalelsen fra Østfoldfylkeskommune sendes Kunnskapsdepartementet, med forbehold om politisk behandling. Høringsuttalelsen fra Østfold fylkeskommune omhandler forslag til endringer i friskoleloven. Forslagene er beskrevet fra 1- til og med 4 ovenfor.

Fakta

Friskoleloven § 3-6 regulerer spesialundervisning og pedagogisk-psykologisk tjeneste for elever i friskoler. Bestemmelsens første ledd fastsetter blant annet opplæringslovens bestemmelser om rett til spesialundervisning, om sakkyndig vurdering og om saksbehandlingen i forbindelse med vedtak om spesialundervisning.

Friskoleloven § 3-6 annet ledd første punktum fastsetter at hjemfylket til eleven sørger for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering, fatter vedtak om spesialundervisning og dekker utgiftene til slik opplæring.

Kunnskapsdepartementet trekker fram to problemstillinger knyttet til friskoleloven § 3-6 om dekning av utgifter til spesialundervisning for elever i friskoler.

- Hvordan utgiftsdekningen skal beregnes
- Hvordan bestemmelsen om dekning av utgifter til spesialundervisning kan håndheves.

Departementet foreslår at det i friskoleloven § 3-6 innføres et krav om at kommuner og fylkeskommuner likebehandler friskoler og offentlige skoler når det gjelder å dekke utgifter til spesialundervisning. Departementet foreslår videre at det presiseres i friskoleloven § 3-6 tredje punktum at departementet i tvilstilfeller avgjør hvilken kommune eller fylkeskommune som er ansvarlig for kostnadene og om det foreslåtte kravet om likebehandling ikke er oppfylt.

Departementet foreslår også at det i friskoleloven § 7-2 tas inn en ny hjemmel for fylkesmannen til å føre tilsyn med kommunenes plikt til å dekke utgifter til spesialundervisning for elever, jf. friskoleloven § 3-6 annet ledd. Departementet foreslår videre at det i friskoleloven § 7-2 tas inn i hjemmel for fylkesmannen til å føre tilsyn men kommunenes plikter etter friskoleloven §§ 3-3, 3-5, 3-6, 3-7, 3-8 og 3-10.

Friskoleloven § 6-3 første ledd fastsetter at alle offentlig tilskudd og skolepenger skal komme elevene til gode. Dette innebærer blant annet at utbytte eller overskudd ikke kan overføres til eierne eller deres nærstående, verken når skolen er i drift eller når den legges ned. Departementet ønsker ytterligere å synliggjøre at godkjente friskoler ikke kan drive kommersielt, ved å foreslå at det i loven inntas krav om at alle friskoler skal ha en ikke-kommersiell formålsbestemmelse i sine vedtekter.

Friskoleloven fastsetter at alle offentlige tilskudd og skolepenger skal komme elevene til gode. Kunnskapsdepartementet ønsker for å ytterligere sikre kontroll og oppfølging å innføre en hjemmel for å pålegge friskolene meldeplikt ved salg, fusjon, fisjon, og nedleggelse.

Fylkesrådmannens vurdering

Kunnskapsdepartementet sine forslag til endringer i friskoleloven vil ikke ha praktiske eller økonomiske konsekvenser for Østfold fylkeskommune. Departementet foreslår noen nye lovhjemler, men først og fremst tydeliggjøringer og presiseringer av gjeldende lovverk.

Dekning av utgifter til spesialundervisning i friskoler

Fylkesrådmannen er enig i departementet sin vurdering; knyttet til at fylkeskommunene må ha en økonomisk tildelingsmodell som likebehandler de offentlige skolene og friskolene, når det gjelder utgiftsdekning til spesialundervisning. Fylkesrådmannen støtter også at fylkeskommunen velger selv hvilke systemer og kriterier for tildeling som er hensiktsmessige så lenge kravet om likebehandling oppfylles. Østfold fylkeskommune har allerede har en økonomisk tildelingsmodell som likebehandler de offentlige skolene og friskolene.

Kunnskapsdepartementet fremmer også forslag om at det i friskoleloven § 7-2 tas inn en ny hjemmel for fylkesmannen til å føre tilsyn med kommunenes/fylkeskommunenes plikt til å dekke utgifter til spesialundervisning for elever i friskoler, jf. friskoleloven § 3-6 annet ledd, fylkesrådmannen støtter dette forslaget.

Tilsyn men fylkeskommunenes plikter etter friskoleloven

Fylkesrådmannen støtter departementets vurdering at friskoleloven bør inneholde en egen hjemmel for å føre tilsyn med kommunens plikter ovenfor elever i friskoler. Dette er en tydeliggjøring av gjeldende rett, som presiserer fylkesmannens myndighet.

Lovfesting av krav om en ikke-kommersiell formålsbestemmelse i friskolenes vedtekter

Fylkesrådmannen støtter Kunnskapsdepartementets forslag at det i loven inntas krav om at alle friskoler skal ha en ikke-kommersiell formålsbestemmelse i sine vedtekter.

Innføring av hjemmel til å pålegge friskolene meldeplikt ved salg, fusjon, fisjon, og nedleggelse

Fylkesrådmannen støtter departementets forslag å innføre en forskriftshjemmel til å pålegge friskolene meldeplikt ved salg, fusjon, fisjon og nedleggelse.

Fylkesrådmannens anbefaling

Østfold fylkeskommune støtter kunnskapsdepartementet sine forslag til endringer i friskoleloven.

Sarpsborg, 11.01.2017

Anne Skau
fylkesrådmann

Solveig Olsen Fjærvik
fylkesdirektør

Fylkesordførerens/Komitélederens behandling
Ingen endring.

Fylkesordførerens/Komitélederens forslag til vedtak/innstilling

Sarpsborg, dato

Navn
fylkesordfører/leder av fyll inn komitékomiteen